

ÖSTGÖTAGRENADJÄREN & SVEAARTILLERISTEN

NUMMER 3 • 2013

*Det kom ett mail från Torbjörn Tillman, Öv 1 och regementschef i 4 1991-1995. Den alltid debattglade f d ordföranden i Livgrenadjärför-
eningen och historieboksförfattaren hade läst Aftonbladet 2013-09-23.
Där fanns nedanstående rubrik och därunder en artikel av journalisten
Elisabet Höglund:*

”Återinför värnplikten!”

Så här skrev Elisabet:

Jag har tidigare sett positivt på den kraftiga bantning som det svenska försvaret genomgått sen mitten av 1990-talet. I dag har Sverige knappast något invasionsförsvar alls. Liksom de flesta gjorde jag bedömningen att det inte längre fanns någon hotbild mot Sverige. Berlinmuren hade fallit. Det kalla kriget var slut. Warszawapakten var upplöst. Det gamla Sovjetunionens lydstat i Baltikum och Östeuropa var befriade. Det nya Ryssland var militärt och ekonomiskt bankrutt. Det skulle dröja många år innan vår traditionella ”fiende” i öst skulle kunna bygga upp ett starkt försvar igen. Allt talade för en svensk nedrustning.

Under 00-talet genomgick Sverige ett försvarspolitiskt paradigmskifte. Regementen, förband, brigader och bataljoner raserades. Försvarsmaterial såldes ut för en spottstyver. Värnplikten trappades ner och i maj 2009 beslöt riksdagen slutligen att den allmänna värnplikten i Sverige skulle avskaffas helt. Det svenska invasionsförsvaret, som tidigare skyddade landets gränser mot anfall från främmande makt, byttes ut mot ett minimalt så kallat insatsförsvar. Frivilliga unga män och kvinnor tog värvning som yrkessoldater för att skickas på FN- eller Nato-uppdrag till olika krigshärda i världen. Jag tyckte att Sverige valt en klok och modern militärstrategisk väg.

Det finurliga med riksdagsbeslutet att avskaffa den allmänna värnplikten, som trädde i kraft den 1 juli 2010, var att värnplikten skulle kunna aktiveras igen om det uppstod

ett reellt militärt hot mot Sverige. Denna lilla brasklapp tror jag inte att många känner till. Jag anser att tiden redan nu är mogen att återinföra den allmänna värnplikten i Sverige - av många skäl. Ryssland rustar upp så det knakar och genomför alltmer närgångna spaningar mot Sverige - även om Ryssland ännu inte kränkt svenskt luftrum eller svenskt vatten. Den svenska armén måste återställas, liksom flottan.

Men det är inte bara av militärstrategiska skäl som den allmänna värnplikten bör återinföras både för pojkar och flickor som fyllt 18 år. Det finns också starka socialpolitiska och arbetsmarknadspolitiska skäl att göra det. När en hel årskull pojkar och flickor får göra lumpen försvinner de ur arbetslöshetsstatistiken! Allmän värnplikt innebär också att unga män och kvinnor tränas i att ta ansvar. De lär sig att arbeta i grupp mot ett gemensamt mål. Integrationen med ungdomar med invandrarbakgrund underlättas. Ungdomarnas hälsa och fysik förbättras genom fysisk träning. Hur gammalmodigt det än kan låta så är det heller inte fel att lära sig att lyda order. Värnplikten innebär en nyttig förberedelse för det kommande inträdet i arbetslivet och inför de ofta hårda krav på ansvar som arbetsmarknaden ställer. Ge oss lumpen tillbaka!

Elisabet Höglund

Minnesord

Anders Berg, en officer och gentleman, har gått ur tiden.

Sveaartilleristen Anders kände vi som en lugn, trygg och vänlig ordförande i Sveaartilleriföreningen sedan många år. Som ordförande och med ålderns rätt hade Anders aviserat sin avgång till årsmötet 2014. Vi kunde då inte ana att det skulle bli tidigare än så. För egen del hade jag hoppats att Anders skulle låta sig övertalas att svinga ordförandeklubban ytterligare några år.

Från A 1-tiden var Anders känd för ”hög moral, integritet, professionalism och ett varmt hjärta”.

Våra tankar går till hustru Anita och barnen Magnus och Nina och deras familjer.

För Sveaartilleriföreningen
*Magnus Engdahl, vice ordförande,
Johan Lagerquist, sekreterare.*

Anders var dessutom ordförande i A 1 Minnesfond samt vice ordförande i Föreningen Garnisonsmuseet och Östergötlands Försvar.

Min pappa var cowboy

HARRY NETZELL

STRANDA FÖRLAG

”

Huvudingången till I 4/Lv 2, Dubbelkasernen, hölls stängd under flaggans hissande och halande. Särskilt vid hissandet kunde det bli kö till de båda regementena. Jag, yngste musikelev, den lägst rankade på musikkompaniet eller som fanjunkarna deklamerade åt mig: ”Jag, yngste pisshink, den lägsta varelsen på jorden, lägre än snorgärsen på Stångåns botten...”

Inte så att de kallade mig pisshink, deras ed skulle bara påminna mig om hur bra jag hade det jämfört med dem, förr i världen, men ungdjäväl kallades jag, när jag var uppkäftig, och även om jag måste vara tyst, var jag det på ett uppkäftigt sätt, inte säga fanjunkardjäväl men tänka det.

Och jag, lägst rankade pisshink, hade som flaggspel makt att stoppa trafiken, ställa mig bredbent framför de stängda grindarna med hornet mot höften och vid kanslihusklockans åtta slag inta enskild ställning och blåsa den väl inövade flaggsignalen, samma som den i Oslo vid utdelningen av Nobels fredpris, samma som den för Oscar II och brödralfolkens väl och som hade överlevt unionsupplösningen, den signal som nu tvingade officerarna att kliva ur sina bilar och av sina cyklar i honnör för flaggan, inte en rörelse på kaserngården, alla i flagghälsning. Fäderneslandets symbol skulle hållas i ära, stod det i soldatinstruktionen, och jag uppkäftige ungdjäväl, påminde dem.

Sven Thofelt, översten på Lv 2, var mitt emellan pappa och mamma i ålder. Han hade rekviderat spel till Flaggans dag och direktören skickade mig. Jag var ute i god tid och Thofelt bjöd mig sitta ner i en skinnfåtölj. Han doftade rakvatten. Det var annat än den fräna pipröken på direktörens rum. Han rökte aldrig färdigt stoppen, innan han knackade ur pipan. Tobaken låg och pyrde i en rostfri bytta. Det borde ha blivit brännmärken av den på skrivbordet. Hos direktören blev man aldrig bjuden att sitta. Fast på luckan hade vi samma rakvatten som översten, White Horse. Thofelt pratade och jag kände mig bortkommen. Han tyckte att jag skulle fortsätta med träningen i löpning och längdhopp. Han hade två grabbar, den

ene ett år äldre än jag och den andre tre år yngre.

En kapten kom och hämtade honom. Vi tågade ut, jag på behörigt avstånd. Kaptenen stod bakom honom snett till vänster för att vara till hands, som jag hade sett hushållerskan stå till hands bakom Klastorparn i växthuset hemma på Egebybacken.

Thofelt vinkade fram mig och pekade var jag skulle stå på höger sida i nivå med honom med regementet uppställt framför oss. Kaptenen fick stå kvar på hushållerskeavstånd. Nu var det bara Thofelt och jag, flaggan och regementet. Bröstkaramellen, som han bjudit på, var jag tvungen att svälja hel för att kunna blåsa. Jag kunde inte bara spotta ut en överstes karamell. ”Det där gjorde vi bra!”, tyckte han efteråt.

”

*Det här är några tankar från en musikelev på mitten av femtiotalet i form av smakprov ur Harry Netzells senaste bok, **Min pappa var cowboy**.*

Boken finns i bokhandeln, på nätet och i biblioteken.

*Läsarna minns säkert Harrys bok, **Sno värvning till musiken**, från 2003:*

Fyll museets uniformer!

Några av dessa uniformer är tomma...

Det innebär att Garnisonsmuseet inte längre kan genomföra några kompletta uniformskavalkader. Så kan vi inte ha det! Så enkelt ska det inte få bli att glömma en fantastisk historia, förtydligad genom dessa

tretton uniformer! Så kom och fyll en av dem. Museet söker 5 normalvuxna män - och det är bråttom!

Är du intresserad? Hör av dig till Claes-Henric Löfgren; 070-385 34 63 eller garnisons.museet@telia.com

”Ödesmöte”!

23 februari 2014 genomförs årsmöte i Föreningen Garnisonsmuseets styrelse. Det finns stor anledning att misstänka att detta blir ett synnerligen historiskt möte, för det är nu hög tid att fatta något av två ödesdigra beslut: Att delta i en flytt till Valla eller att lägga ner verksamheten. Så passa på att visa att du bryr dig!

GLÖM INTE att
Livgrenadjärföreningens
årsavgift (200 kronor)
ska betalas till
PG 13 37 31-0
senast 31 mars.

Har du inte meddelat din e-post-
adress eller bytt till en ny, så
meddela sekreteraren:
karlsson.013353443@telia.com

*Förhoppningsvis får vi se
en ny bild våren 2014!*

Vad händer med Archer?

I augusti 2009 gav regeringen klartecken till FM att anskaffa 24 pjässystem, detta efter att norska stortinget beslutat om anskaffning av 24 enheter. Det var tänkt att BAE Systems Bofors skulle påbörja leveranser under 2011 för att systemet skulle ingå i insatsorganisationen under 2012.

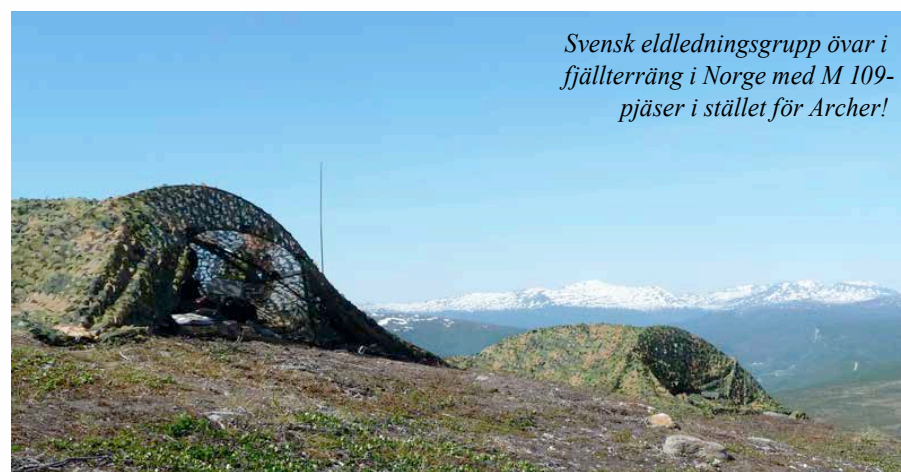
Nu, 2013, är hela systemet cirka två år försenat, bland annat på grund av att en underleverantör till som hade fått i uppdrag att leverera ammunitionshanteringssystemet gått i konkurs. I december 2012 lämnade Artilleriregementet ifrån sig sina två sista Haubits 77B. En Archer har 2013 blivit levererad, men var till en början inom Försvarsmakten belagd med skjutförbud, då den uppvisat problem med för höga halter av krutgaser inne i styrhytten, samt då brandsläckningssystemet inte fungerat problemfritt. Under den period som försvaret står utan de nya pjäserna saknar Sverige artilleri, och samövar med det norska försvaret vilket klokt nog inte avvecklat sina gamla system innan det nya tagits i bruk.

De nya pjässystemen beräknas vara levererade 2014 – 2015. I väntan på det har Sverige inget artilleri vilket gör att man hittills mer har fokuserat på att arbeta med granatkastare och övriga delar av artillerisystemet. Anders Callert, chefen för Artilleriregementet, säger i en intervju i SvD i juni i år: ”Om de nya pjäserna inte är på plats snart så finns det en risk för att man får svårt att behålla personal”. Han är också orolig för den framtida kompetensen på regementet, man måste på sikt senast i vår 2014 börja öva med Archer annars finns det risk för att den personal som valt att arbeta inom artilleriet börjar tappa intresse och kompetensen försvinner.

Bland annat Australien, Danmark, Kanada och Italien är också intresserade av artillerisystemet.

Lennart Gustafsson

Källor: Wikipedia, SvD, FM hemsida.
Foto FM.

*Svensk eldledningsgrupp övar i
fjällterräng i Norge med M 109-
pjäser i stället för Archer!*

Erik Palm

A 1 Minnesfond, stipendium ur Gustaf Edelstams fond

Gustaf Edelstam var volontär vid Svea Artilleriregemente och avled 1897 på Sophiahemmet i Stockholm av tuberkulos, dåtidens fruktade sjukdom. Han var 21 år och ogift. Fonden, vilken bildades 1907, förvaltas av ”Stiftelsen A 1 Minnesfond” och har som syfte att premiera officersaspiranter vid Artilleriregementet som är framstående i idrott. Stipendiaten premieras nu för tiden med presentkort till en sportfär om 1 500 kr.

Årets stipendiat vid Artilleriregementet är 1. Sergeant Erik Palm från Sigtuna, numera bosatt i Boden, född 1991. Stipendietdelningen skedde under högtidliga former den 8 mars kl 1230-1330 i Artillerihallen på A 9 kasernområde i Boden med ca 125 officerare och soldater närvarande.

Lennart Gustafsson

Minnestavla i Rissne

Med anledning av 50-årsjubileet av A 1 flyttning till Linköping så har årskurs 1955 vid regementet satt upp en minnestavla över A 1 tiden i Rissne. Den sitter över dörren till 5. batteriets kasern som är nuvarande Folkhögskolan i Rissne. Sundbybergs kommun sa ju nej till att sätta upp skylten på Folkhögskolans gavel, men rektorn för skolan var positiv och sätter upp den ovanför andra ingångsdörren till skolan så han löste problemet. Texten på tavlan lyder: "A 1. Kungliga Svea Artilleriregemente var förlagt i Rissneområdet 1946-1963."

David Hagelström

PS: Med anledning av ovanstående 50-årsjubileum har Garnisonsmuseet i Linköping (www.soldatmuseum.se) ordnat en smärre utställning för att celebrera flyttningen.

*Glada Sveaartillerister vid uppsättningen av minnesplattan.
Artikelförfattaren till vänster.*

Westmanska-Wernerska stiftelsen har donerat 15,8 miljoner kronor till flytten, så finansieringen är klar. Kommunen har sagt OK. Men Östergötlands Länsmuseum har fortfarande inte sagt ja. Inget nytt, alltså...

Nytt är däremot att Garnisonsmuseets styrelse har upprättat en ytterst detaljerad plan för hur museet, med omedelbar verkan, kommer att avvecklas om det inte presenteras ett tydligt "FRAMÅÅÅ!" inom ett drygt kvartal.

Nya fordon till Hemvärnet

Efter år av utveckling och tester levererades i dag de första grupptransportfordonen till Hemvärnet. Bilarna är anpassade och utrustade speciellt för Hemvärnets behov. De ersätter den över 40 år gamla Terrängbil 20

Under september levererade Försvarets Materielverk, FMV, de första fyra exemplaren av Grupptransportfordon-Hv även benämnd Personbil 8 passagerare (PB 8) till Försvarsmakten. Totalt handlar det om mer än 400 fordon till Hemvärnet under 2013-2016.

Fordonet är baserat på Mercedes Sprint 316 men har kraftfullt modifierats för Hemvärnets behov. Något motsvarande fordon finns inte på den civila marknaden eller inom Försvarsmakten i dag.

Personbil 8 är en robust, fyrhjulsdriven minibuss med plats för åtta soldater plus förare. Lastutrymmet är anpassat för soldaternas stridsutrustning och personliga vapen. Här finns även särskilda lådor och fack för tunga vapen, ammunition, maskeringsnät, vattendunk, verktyg och en ventilerad hundbur. En särskild, utfällbar "landgång" underlättar för hundar att ta sig ombord det höga fordonet. Med varje bil levereras även en släpkärra för att – vid behov – ytterligare öka transportförmågan.

Hemvärnets Grupptransportfordon är ingen terrängbil men har hög markfrigång och har utrustats med hasplåtar undertill. Kupéutrymmet har extra värme och ventilation. Belysningen går att skifta från vitt till rött sken. Personbil 8 har förberedda platser för Ra 4183 (Motorola) och Ra 1444 (Rakel) med strömförsörjning och anslutning till takantenner.

Senare under 2013 kommer FMV även börja leverera en version med utökat utrymme för samband och ledning till Hemvärnet..

Tidningen för
Livgrenadjärföreningen,
Sveaartilleriföreningen
och Östergötlands försvar.

ISSN 1654-854X

Ansvarig utgivare:

Mats Löfgren.

Huvudredaktör:

Göran Lindqvist
Parkvägen 18, 590 18 Mantorp
Telefon: 0708-436 346
E-post: gli@massmedia.se

Nästa nummer:

Utkommer i december 2013.

Vid användande av artiklar och/eller bilder ur tidningen ska källan anges.

ÖSTGÖTAGRENADJÄREN

Ärgång 74 • Nummer 3

Redaktion:

Mats Löfgren, Bertil Karlsson,
Peter Altvall och Göran Lindqvist.

Medlemsavgift:

200 kronor per år. Två nummer av Östgötagrenadjären ingår. Betalas till postgirokonton 13 37 31-0 senast sista mars.

Sveaartilleristen

Ärgång 49 • Nummer 3

Redaktion:

Lennart Gustafsson.

Medlemsavgift:

Medlemsavgift 100 kr per år.
Tidningsavgift 200 kr per år.
Famijemedlem 25 kr.
Ständig medlemsavgift 1 500 kr.
Betalas till postgirokonton 516 96-3

